

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 34/2017-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Advokátska kancelária, L. Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 489/2014 z 29. júna 2016 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 64/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2016 doručená sťažnosť (doplnená podaním doručeným 29. novembra 2016) [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 489/2014 z 29. júna 2016 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 11 C 64/2007, ktorou žiada vydať tento náález:

„1. Základné právo [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co 401/2013, 9Co 615/2013 z 30. januára 2014 porušené boli.

2. Základné právo [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 489/2014 z 29. júna 2016, porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co 401/2013, 9Co 615/2013 z 30. januára 2014 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 489/2014 z 29. júna 2016 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinné solidárne uhradiť [REDAKOVANÉ] primerané zadosťučinenie 5 000,- Eur a rovy právneho zastúpenia v sume 606,16,- Euro na účet jeho advokátky JUDr. Emília Korčeková do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní č. k. 11 C/64/2007 porušené boli.

6. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10 000,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

7. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 303,08 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne - advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu. “

2. Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, sťažovateľ bol ako žalovaný účastníkom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 11 C 64/2007 (pôvodne pod sp. zn. 39 Ro 2905/2006), v ktorom sa [REDAKOVANÉ] – advokát ako žalobca (ďalej len „žalobca“) proti sťažovateľovi domáhal zaplata 441 154,50 Sk (14 643,45 €) s príslušenstvom z titulu zaplata odmeny advokáta za poskytovanie právnych služieb sťažovateľovi zastupovaním v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 9 C 381/1997. Žalobca sťažovateľovi vyfakturoval tarifnú odmenu fa. č. 2006/1/62 z 13. novembra 2006 za vykonanie troch úkonov právnej služby (prevzatie

a príprava zastúpenia 7. februára 2006, účasť na pojednávaní 16. februára 2008 odročeného bez prerokovania veci vo výške 1/4 a účasť na pojednávaní 11. mája 2006).

3. Vo veci vedenej Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 9 C 381/1997 sa sťažovateľ domáhal žalobou doručenou 10. októbra 1997 proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, zaplata 80 561 560 Sk spolu s príslušenstvom a nemajetkovej ujmy 5 miliónov Sk. Po tom, čo Okresný súd Bratislava I vo veci nariadil viaceré pojednávania (26. novembra 2002, 13. marca 2003, 20. mája 2003, 23. septembra 2003, 27. novembra 2003, 1. apríla 2004, 7. septembra 2004, 8. septembra 2005, 22. novembra 2005), na ktoré sa sťažovateľ nedostavil, bolo 13. februára 2006 doručené Okresnému súdu Bratislava I splnomocnenie na zastupovanie udelené sťažovateľom [REDAKOVANÉ] – advokátovi. Dňa 16. februára 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené bez prerokovania veci. Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo 11. mája 2006, na ktorom bol sťažovateľ osobne prítomný, pojednávanie bolo odročené s tým, že právny zástupca sťažovateľa oznámi mená a adresy svedkov, ktorých navrhuje vypočuť, čo aj urobil. Vo veci bolo nariadené pojednávanie na 21. november 2006. Dňa 2. novembra 2006 bolo okresnému súdu doručené podanie, ktorým zástupca sťažovateľa oznámil vypovedanie plnej moci z dôvodu neposkytnutia súčinnosti a straty dôvery. Pojednávanie 21. novembra 2006 bolo odročené z dôvodu ospravedlnenia sa sťažovateľa, na ďalšom pojednávaní sa zúčastnil sťažovateľ osobne. Okresný súd Bratislava I vo veci rozhodol rozsudkom z 9. októbra 2007, voči ktorému bolo podané odvolanie, ktoré odvolací súd odmietol ako oneskorene podané.

4. Sťažovateľ sa žalobe žalobcu bránil tým, že 14. decembra 2015 poskytol žalobcovi pôžičku a uzatvoril s ním dohodu, podľa ktorej mu bude žalobca poskytovať právne služby bezplatne až do jej vrátenia. Žalobca konal v rozpore s dobrými mravmi, mal vedomosť o zdravotnom stave sťažovateľa, ktorému povaha jeho choroby znemožňovala chápať význam konania, a žalobca zneužil jeho psychickú poruchu. Splnomocnenie udelené žalobcovi považoval sťažovateľ za neplatné pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť. Poukázal na to, že žalobca nikdy neuviedol, aká bude jeho odmena, maril spravodlivosť, a preto mu

nárok na odmenu nevznikol. Po výpovedi udeleného splnomocnenia žalobca sťažovateľovi nevrátil písomnosti, a preto nemohol riadne pokračovať v konaní.

5. Okresný súd rozsudkom č. k. 11 C 64/2007-235 z 10. júla 2012 zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi 14 643,65 € s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti (úrok z omeškania za obdobie od 24. novembra 2006 do 3. januára 2007) žalobu zamietol. Žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za návrh (nepriznal mu trovy právneho zastúpenia s ohľadom na to, že sám žalobca je advokát a zastúpenie iným advokátom nebolo účelné).

6. Okresný súd mal za preukázané, že sťažovateľ udelil žalobcovi splnomocnenie na zastupovanie v súdnom konaní, žalobca fakturované úkony právnej služby vykonal, a tým mu vzniklo právo na odmenu. Vzhľadom na to, že nebola preukázaná iná dohoda o výške odmeny žalobcu ako advokáta, patrí mu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „advokátska tarifa“) odmena tarifná, tak ako bola sťažovateľovi fakturovaná. Pokiaľ sťažovateľ poukazoval na svoj zdravotný stav, ktorý mal žalobca zneužiť, okresný súd konštatoval, že sťažovateľ toto svoje tvrdenie nepreukázal, predložil iba potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti od 19. decembra 2007 s diagnózou F 41 (iné úzkostné poruchy), z čoho ale jednoznačne nevyplýva, že v čase trvania dočasnej pracovnej neschopnosti nebol spôsobilý na právne úkony. Vo vzťahu k názoru sťažovateľa, že splnomocnenie je neurčité, pretože neobsahuje dohodu o výške odmeny, poukázal okresný súd na to, že ak nedôjde medzi advokátom a klientom k dohode o odmene, patrí advokátovi tarifná odmena, v dôsledku čoho absencia dohody o odmene nespôsobuje neplatnosť príkaznej zmluvy. Pokiaľ poukazoval sťažovateľ na to, že žalobca počas jeho zastupovania nebol oprávnený advokáciu vykonávať, lebo jej výkon mal pozastavený, okresný súd zistil, že Slovenská advokátska komora žalobcovi výkon advokácie nepozastavila. Pokiaľ sťažovateľ tvrdil, že žalobca riadne nehájil jeho záujmy ako klienta a po skončení zastupovania mu odmietol vydať doklady, a preto nemohol splnomocniť na zastupovanie iného advokáta, okresný súd dospel k záveru, že v rozhodnom čase (do oznámenia sťažovateľovi výpovede plnej moci)

žalobca poskytoval právnu službu sťažovateľovi riadne a nebolo povinnosťou žalobcu podať v mene sťažovateľa odvolanie, pretože o výpovedi plnej moci sa sťažovateľ dozvedel najneskôr 4. januára 2007 a okresný súd v jeho veci rozhodol až 9. októbra 2007. Okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na doplnenie dokazovania pripojením spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Pezinok ČVS: OPR 1334/1-OVK-BH/07, pretože s ohľadom na dôvody sťažovateľa pre vykonanie tohto dôkazu, *„ak by aj predmetný spis Okresného riaditeľstva Policajného zboru obsahoval dôkazy, že navrhovateľ bránil výkonu spravodlivosti, respektíve si nesplnil svoje povinnosti advokáta, boli by to doklady, ktoré by preukazovali skutočnosti po ukončení zastupovania v predmetnej veci a preto by nemali žiaden vplyv na už vykonané úkony právnej pomoci, ani ich vyúčtovanie“*. Rovnako okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na výsluch svedka [REDAKOVANÉ], ktorý sa mal vyjadriť k tomu, že sťažovateľ bol v advokátskej kancelárii žalobcu a žalobca si vynucoval zaplatenie sumy milión korún a podmieňoval to vydaním listinných dôkazov, ktoré mu sťažovateľ zveril, pretože *„aj tento dôkaz by preukazoval skutočnosti po ukončení zastupovania a preto by nemal vplyv na poskytnuté úkony právnej služby“*. Okresný súd zamietol aj návrh sťažovateľa na doplnenie dokazovania výpoveďou svedkyne [REDAKOVANÉ] z advokátskej kancelárie žalobcu, pretože sťažovateľ neuviedol, k akým okolnostiam má byť svedkyňa vypočutá.

7. Sťažovateľ v odvolaní (odvolanie z 10. septembra 2012 podpísané sťažovateľom a z 11. septembra 2012 podané prostredníctvom [REDAKOVANÉ], advokátky) proti tomuto rozsudku argumentoval tým, že okresný súd sa nevyrovnal s obsahom jeho odvolania proti uzneseniu č. k. 11 C 64/2007-93 z 10. júna 2009, ktorým okresný súd zamietol návrh žalobcu na pripustenie zmeny účastníka na strane žalobcu odôvodnený postúpením žalovanej pohľadávky, pretože nemal za preukázané, že predmetom postúpenia bola i pohľadávka žalovaná v konaní proti sťažovateľovi. Sťažovateľ poukázal na to, že k postúpeniu žalovanej pohľadávky došlo, predložil oznámenie o jej postúpení, ktoré mu bolo žalobcom doručené, v dôsledku čoho žalobca nebol v konaní aktívne vecne legitimovaný a žaloba mala byť preto zamietnutá. Ďalej sťažovateľ poukázal na to, že rozsudok okresného súdu nie je presvedčivo odôvodnený, odporuje požiadavke na spravodlivosť súdneho konania. Poukázal i na to, že okresný súd mu *„bez odôvodnenia*

nedoručoval písomnosti a listinné dôkazy zakladané do spisu žalobcom na zaujatie stanoviska, čím mu odňal možnosť konať pred súdom“.

8. Rozsudok okresného súdu napadol vo výroku o náhrade trov konania i žalobca, pričom dôvodil tým, že skutočnosť, že je advokátom, nemôže mať vplyv na jeho právo nechať sa zastúpiť iným advokátom ako každý iný občan.

9. K odvolaniu sťažovateľa sa písomne vyjadril žalobca podaním z 10. októbra 2012 (č. l. 266) v tom zmysle, že ide len o účelovú obranu, aby sa zahmlila podstata veci, ktorou je dlh sťažovateľa za poskytnuté právne služby, a iba existencia zmluvy o postúpení pohľadávky nevylučuje aktívnu legitimáciu postupcu k jej vymáhaniu vo vlastnom mene, aj keby jej predmetom bola skutočne pohľadávka uplatnená v konaní. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril sťažovateľ, ktorý bol toho názoru, že výrok o náhrade trov konania je správny a pokiaľ sa žalobca nechal zastúpiť advokátom, ide o neprípustnú špekuláciu dvoch advokátov, ktorá je zneužitím procesného práva.

10. Krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014 rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

11. Rozsudok okresného súdu č. k. 11 C 64/2007-235 z 10. júla 2012 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014 nadobudol právoplatnosť 12. mája 2014.

12. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014 dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu postupom krajského súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, a ako dovolacie dôvody uviedol, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a vec bola súdom nesprávne právne posúdená. Odňatie možnosti konať pred súdom videl v tom, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu i okresného súdu boli nepresvedčivé, nedostatočné a nepreskúmateľné, sú vecne nesprávne a spočívajúce na nedostatočne zistenom skutkovom stave a nesprávnom právnom posúdení veci.

Argumentoval ďalej tým, že nemal vedomosť o existencii návrhu na zámenu účastníka konania podaného žalobcom a ani o uznesení okresného súdu, ktorým bol tento návrh zamietnutý, čím bol porušený princíp rovnosti a bola mu odňatá možnosť vyjadriť sa k nim. Súd sa nevyrovnal s jeho námietkami o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní a účinky postúpenia pohľadávky nesprávne právne posúdili. Sťažovateľ namietal i to, že oznámenie o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu nebolo vyvesené na úradnej tabuli krajského súdu 23. januára 2014, pretože na ňom nie je stopa po prepichnutí papiera špendlíkom.

13. K dovolaniu sťažovateľa sa vyjadril žalobca podaním z 28. mája 2014 (č. l. 361), v ktorom poukázal na to, že vo veci bolo vykonané dôkladné dokazovanie, súdy sa zaoberali všetkými argumentmi sťažovateľa, vzali do úvahy aj dohodu žalobcu a postupníka nachádzajúcu sa v súdnom spise o tom, že žalobca bol postupníkom splnomocnený pohľadávku vymáhať vlastným menom, svoje rozhodnutia dôkladne odôvodnili, a preto dovolanie navrhol zamietnuť.

14. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Cdo 489/2014 z 29. júna 2016 dovolanie sťažovateľa odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné [§ 243b ods. 5 a § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)] a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

15. Sťažnosť doručenú ústavnému súdu na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 489/2014 z 29. júna 2016 odôvodnil sťažovateľ tým, že tieto rozhodnutia sú arbitrárne, nepresvedčivé, neracionálne a sú odôvodnené nekonzistentne. Najvyšší súd sa diskriminačne a tendenčne nevyrovnal s dôvodnými a zmysluplnými dovolacími námietkami sťažovateľa. Nevzal do úvahy, že sťažovateľ nemal vedomosť

o podaniach žalobcu z 10. októbra 2012 (vyjadrenie žalobcu k sťažovateľom podanému odvolaniu – č. l. 266) a z 28. mája 2014 (vyjadrenie žalobcu k sťažovateľom podanému dovolaniu č. l. 361), ktoré mu neboli doručené, a teda nemal možnosť vyjadriť sa k nim. Nedoručenie vyjadrenia k odvolaniu odvolateľovi je porušením procesných práv odvolateľa, tak ako to konštatoval aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Trančíková v. Slovensko, ako aj najvyšší súd vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. sp. zn. 5 Cdo 1013/2015 z 27. apríla 2016). Vyjadrenie žalovaného k dovolaniu sťažovateľa bolo nesprávne doručené [REDAKOVANÉ] – advokátke (25. júna 2014), ktorá sťažovateľa zastupovala v odvolacom konaní, avšak nezastupovala ho v dovolacom konaní. Navyše sťažovateľovi nikdy nebolo doručené ani uznesenie č. k. 11 C 64/2007-93 z 10. júna 2009, ktorým okresný súd nepripustil zmenu účastníka na strane žalobcu. Krajský súd v súvislosti s odvolaním podaným advokátkou [REDAKOVANÉ] v mene sťažovateľa neodstraňoval včas nedostatky tohto odvolania spočívajúce v nedoložení splnomocnenia sťažovateľa na zastupovanie, ale urobil tak až výzvou advokátke a sťažovateľovi po vydaní rozhodnutia o podanom odvolaní a aj tú doručoval sťažovateľovi na nesprávnu adresu, pretože v tom čase (od 12. apríla 2014 do 15. januára 2015) sa sťažovateľ nachádzal v Ústave na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Bratislava. Nesprávnosť právneho posúdenia veci spočíva v tom, že všeobecné súdy nevzali do úvahy postúpenie pohľadávky, ktorá bola predmetom konania, žalobcom tretej osobe, ktorého následkom bola strata aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore. Navyše všeobecné súdy nevzali do úvahy ani to, že sťažovateľ mal vo vzťahu k žalobcovi postavenie spotrebiteľa, čo v spojení so skutočnosťou, že v príkaznej zmluve nebola uvedená výška odmeny advokáta, malo viesť k záveru o jej neplatnosti.

16. Sťažnosť v časti porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 11 C 64/2007 odôvodnil sťažovateľ tým, že konanie trvalo extrémne dlhý čas a bolo charakteristické obštrukčným konaním okresného súdu, ktorý postupoval procesne nesprávne, v dôsledku čoho pri správnom vyhodnotení nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu mohlo byť konanie skončené rýchlejšie, navyše okresný súd maril i dovolacie

konanie, keď v predkladacej správe uviedol, že osobitné splnomocnenie pre [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] – advokátku na zastupovanie v dovolacom konaní je v spise založené, hoci sťažovateľ advokátku na zastupovanie v dovolacom konaní nesplnomocnil.

II.

17. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

18. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

19. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože

uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

21. Ústavný súd považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

22. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavný súd poukazuje i na skutočnosť, že nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov.

23. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

24. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú

za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

25. Ako vyplýva zo sťažnosti sťažovateľa, k porušeniu týchto základných práv malo dôjsť jednak rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014, jednak uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 489/2014 z 29. júna 2016 a jednak zbytočnými priťahmi v konaní sp. zn. 11 C 64/2007 pred okresným súdom.

26. Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014. Sťažovateľ tvrdil, že týmto rozsudkom malo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože toto rozhodnutie je arbitrárne, nepresvedčivé, neracionálne a vnútorne nekonzistentné.

27. Krajský súd odôvodnil v rozsudku č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014 nevyhnutnosť potvrdiť rozsudok okresného súdu tým, že sa stotožnil s jeho dôvodmi a s poukazom na § 219 ods. 2 OSP dodal: *„Správne súd prvého stupňa aj postupoval, keď sa vysporiadal v odôvodnení rozsudku zo všetkými relevantnými námietkami odporcu týkajúcimi sa neplatností právneho úkonu, tvrdením, že plnomocenstvo je neurčité, tvrdením o nemožnosti prijať zastupovanie z dôvodu absencie poistenia, ako aj s tvrdením odporcu, že navrhovateľ mal v rozhodnom období pozastavenú advokátsku činnosť v dôsledku čoho je námietka nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia nenáležitá, keďže procesná obrana odporcu bola z hľadiska skutkového stavu dôsledne zisťovaná, s výsledkami vykonaného dokazovania sa súd prvého stupňa riadne vysporiadal, v odôvodnení rozsudku skutkové a právne závery, ktoré prijal dostatočne vysvetlil, a tieto sú v súlade s právnou úpravou na vec sa vzťahujúcou; odvolací súd nemá dôvod odchyliť sa od prvostupňovým súdom vysloveného právneho názoru.“*

28. Vo vzťahu k dôvodom odvolania sťažovateľa krajský súd uviedol: „Kľúčovou obranou prezentovanou odporcom v odvolaní je námietka nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podaním zo dňa 26. 3. 2009 požiadal súd o zámenu účastníka na strane navrhovateľa (č.1.84), keďže Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 18. 3. 2009 postúpil navrhovateľ pohľadávku vo výške 14.643,65 Eur českému subjektu [REDAKOVANÉ], okolnosť ktorú oznámil odporcovi listom zo dňa 24. 3. 2009. O návrhu navrhovateľa súd prvého stupňa rozhodol uznesením zo dňa 8. júna 2009 č. k. 11 C 64/2007-93 tak, že návrh na zmenu účastníka v konaní na strane navrhovateľa zamietol, s poukazom na ust. § 92 ods. 3 O. s. p. nemal preukázané, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv a povinnosti, o ktorých sa jedná, nakoľko predmetom postúpenia nebola pohľadávka vo výške žalovanej peňažnej sumy vedená na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 11 C 64/2007, so záverom, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje, v dôsledku čoho námietka nie je spôsobilá privodiť zmenu odvolaním napadnutého rozsudku.

... odporca v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal, rozhodol vecne správne, z dôvodov ktorých odvolací súd, v celom rozsahu sa stotožňuje s právnym záverom súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odôvodnenie, spĺňajúce všetky požiadavky ust. § 157 ods. 2 O. s. p. bez ďalšieho odkazuje, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej, vyhovujúcej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p., vrátane výroku o náhrade trov konania.“

29. Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu) dospel k záveru, že krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v konaní nastolil. Krajský súd v rozsudku vysvetlil, ako dospel k záveru o nevyhnutnosti potvrdiť rozsudok okresného súdu, pretože zistil jeho vecnú správnosť. Rovnako tak je zřejmé, z akých dôvodov neobstáli argumenty uvedené v odvolaní sťažovateľa, ktoré boli v podstate len zopakovaním a zosumarizovaním dovtedajšej obrany sťažovateľa. Krajský súd posúdil argumenty sťažovateľa týkajúce sa neplatnosti príkaznej zmluvy, resp. nedostatkov splnomocnenia, ako aj tvrdenie

o nemožnosti prijať zastupovanie žalobcom z dôvodu absencie poistenia a pozastavenia advokátskej činnosti. Osobitne sa krajský súd zaoberal aj sťažovateľom tvrdenou nepreskúmateľnosťou rozhodnutia okresného súdu. Pokiaľ sťažovateľ opakovane poukazoval na to, že podľa jeho názoru sa krajský súd nevysporiadal s jeho námietkou o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku, krajský súd na túto námietku reagoval. Z jeho rozhodnutia je zrejmé, z akých dôvodov sa stotožnil s opačným záverom okresného súdu. Krajský súd tak po posúdení veci dospel k záveru, podľa ktorého sťažovateľovi vznikla povinnosť žalobcovi za poskytnuté právne služby zaplatiť odmenu, a to vo výške tak ako bola žalobcom sťažovateľovi fakturovaná, pretože v prípade, ak nie je preukázaná iná dohoda o odmene advokáta, je klient povinný advokátovi zaplatiť za poskytnuté právne služby tarifnú odmenu v zmysle advokátskej tarify.

30. Rozhodnutie krajského súdu nepovažuje preto ústavný súd za arbitrárne, svojvoľné, a teda založené na takom výklade aplikovaných ustanovení, ktorý by popieral ich účel a zmysel.

31. Podstata sťažnosti sťažovateľa sa však sústredila na tvrdené porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 489/2014 z 29. júna 2016, ktorú sťažovateľ odôvodnil tým, že najvyšší súd bol povinný jeho dovolanie meritórne prerokovať, pretože v konaní pred krajským súdom bola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom, a to v dôsledku nedoručenia sťažovateľovi uznesenia č. k. 11 C 64/2007-93 z 10. júna 2009, ktorým okresný súd nepripustil zmenu účastníka na strane žalobcu, a ani návrhu žalobcu na jeho vydanie (výslovne sťažovateľom namietané v dovolaní), ako aj nedoručenia sťažovateľovi vyjadrenia žalobcu k sťažovateľom podanému odvolaniu (č. l. 266) a vyjadrenia žalobcu k sťažovateľom podanému dovolaniu (č. l. 361), ktorých nedoručenie namietal sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu.

32. Najvyšší súd uznesenie sp. zn. 5 Cdo 489/2014 z 29. júna 2016 v časti týkajúcej sa dovolacích argumentov sťažovateľa, pokiaľ ide o odňatie možnosti konať pred súdom nedoručením uznesenia okresného súdu č. k. 11 C 64/2007-93 z 10. júna 2009, resp. návrhu žalobcu na jeho vydanie, nedostatočným odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a neoznámením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, odôvodnil takto: *«V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd jednou zo všeobecných záruk spravodlivého prejednávania veci pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Táto zásada zabezpečuje, aby v súdnom konaní mali jeho účastníci rovnaké postavenie. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je jej odporca (K. c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002, § 45).*

Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že je vždy vecou individuálneho posúdenia v každom jednotlivom prípade, aké dôsledky majú (prípadne) procesné nedostatky, ku ktorým došlo v občianskom súdnom konaní v postupe súdov (viď II. ÚS 264/2006). Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie okresného súdu z 8. júna 2009 č. k. 11 C 64/2007-93, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na zmenu účastníka konania na strane žalobcu, nebol doručovaný žalovanému. Prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. však nie je daná v situácii, ak účastník konania mal následne možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania inými procesnými prostriedkami napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 39/1993).

Vychádzajúc z uvedeného, pokiaľ v danom prípade žalovaný, ktorému bol rozsudok sudu prvého stupňa riadne doručený, napadol tento rozsudok odvolaním, v rámci ktorého „uplatnil svoj vplyv na výsledok konania“, vyjadril sa aj k otázke vecnej legitímácie žalobcu, ktorú z dôvodu postúpenia pohľadávky na iný subjekt namietal a odvolací súd sa s touto jeho odvolacou argumentáciou preukázateľne zaoberal (viď str. 4 posledný odsek odôvodnenia napadnutého rozhodnutia č. l. 328-329), nedošlo k odňatiu možnosti žalovaného (pre nedoručenie uznesenia okresného súdu) konať pred súdom v intenzite vady konania zakladajúcej prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Navyše žalovaný

sa k otázke vecnej legitímácie žalobcu vyjadril už pred vyhlásením rozsudku okresného súdu podaním z 29. júna 2010 (č. l. 113 spisu) a v podaní z 20. júna 2011 (č.l.132 spisu), z ktorého je zrejmé aj to, že o návrhu žalobcu na zmenu účastníka konania mal vedomosť. Z úradného záznamu okresného súdu zo dňa 30. novembra 2011 (čl. 152 spisu) dovolací súd tiež zistil tú skutočnosť, že žalovaný si vyhotovil fotokópiu uznesenia okresného súdu z 8. júna 2009 č. k. 11 C 64/2007-93, preto sa oboznámil aj s právnym názorom okresného súdu v otázke postúpenia pohľadávky. Z týchto dôvodov nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že s k otázkou vecnej legitímácie žalobcu a tiež jeho návrhu na zmenu účastníka konania nemal možnosť vyjadriť ešte pred vyhlásením rozsudku súdu prvého stupňa a že mu nebol známy obsah rozhodnutia, ktorým okresný súd návrhu na zmenu účastníka nevyhovel. V konaní pred okresným súdom tak zásada rovnosti účastníkov konania ostala zachovaná a postupom okresného súdu nedošlo k jej popretiu.»

Vo vzťahu k sťažovateľom tvrdenej nepreskúmateľnosti rozhodnutia krajského súdu najvyšší súd poukázal na stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „*Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. (...) Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.“*

Pokiaľ sťažovateľ tvrdil, že verejné vyhlásenie rozhodnutia krajského súdu nebolo riadne oznámené – „*nebolo vyvesené na úradnej tabuli krajského súdu dňa 23. januára 2014, pretože na ňom nie je stopa po prepichnutí papiera špendlíkom*“, najvyšší súd konštatoval, že „*na č. l. 325 spisu je založený písomný pokyn predsedu senátu odvolacieho súdu určený súdnej kancelárii, aby na úradnej tabuli bolo oznámené, že rozsudok v danej veci bude vyhlásený 30. januára 2014 o 10,15 hod. Tento pokyn bol doručený súdnej kancelárii 17. decembra 2013, ktorá ho realizovala dňa 14. januára 2014. Na č. l. 325 spisu*

je založené oznámenie o vyhlásení rozsudku určenom na deň 30. januára 2014 o 10,15 hod., z ktorého vyplýva, že bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu dňa 23. januára 2014, t.j. 7 dní pred vyhlásením rozsudku a zvesené dňa 31. januára 2014. Uvedené listiny osvedčujú, že zákonom stanovený postup o oznámení miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu na úradnej tabuli súdu bol dodržaný, dovolateľ opak nepreukázal a jeho námietky ostali len v rovine nepodložených a ničím nepreukázaných tvrdení. Skutočnosť, že oznámenie o vyhlásení rozsudku založené v spise, nie je prepichneté špendlíkom, nedokazuje, že odvolací súd postupoval inak než spôsobom zaznamenaným v spise.“.

33. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítat' s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok ESŁP z 28. 10. 1998).

34. Otázku posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa.

35. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne uviedol, z akých dôvodov považoval dovolanie sťažovateľa za neprípustné, osobitne z akých dôvodov dospel k záveru o tom, že nedošlo vo vzťahu k sťažovateľovi k odňatiu možnosti konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP]. Tieto dôvody uvedené najvyšším súdom považuje ústavný súd za dostatočné, výstižné a ústavne konformne formulované.

36. Ústavný súd nemá dôvod ani vo veci sťažovateľa odchýliť sa od ustálenej rozhodovacej praxe, tobôž v situácii, keď sťažovateľ nepredkladá k tejto otázke vo svojej sťažnosti žiadnu novú argumentáciu. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je

nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom najvyššieho súdu týkajúcim sa otázky prípustnosti dovolania v danej veci. Iba skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia sťažovateľovho základného práva už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

37. Ďalej sa ústavný súd osobitne zaoberal vplyvom nedoručenia sťažovateľovi vyjadrenia žalobcu k sťažovateľom podanému odvolaniu (č. 1. 266) a vyjadrenia žalobcu k sťažovateľom podanému dovolaniu (č. 1. 361) na sťažovateľom tvrdené porušenie jeho ústavnoprocených práv.

38. Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacim princípom rovnosti zbraní je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné právo predložiť argumenty a reagovať na argumenty protistrany (I. ÚS 284/2016). Každéj procesnej strane musí byť daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť a príslušnú argumentáciu za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je jej odporca. Aplikácia princípu rovnosti zbraní v postupe súdu má zaručiť rozumný stav rovnováhy, v ktorom protistrana môže reagovať na relevantné argumenty druhého účastníka konania (III. ÚS 402/08).

39. Pri zvažovaní, či v konkrétnej veci bol princíp kontradiktórnosti naplnený alebo nie, je potrebné posudzovať konanie ako celok, pričom postupovať nie je možné iba prísne formalisticky. Je to tak preto, že do úvahy je potrebné brať ďalšie ústavnoprocené princípy vyjadrujúce nielen požiadavku rýchlosti súdneho konania, ale aj naplnenia práva na spravodlivé konanie druhej procesnej strany. Bolo by v rozpore s týmito princípmi, ak by malo byť rozhodnutie zrušené a celý proces by sa mal zopakovať len preto, aby sa odstránili formálne vady, v situácii, keď nové konanie nemôže privodiť výhodnejšie rozhodnutie pre stranu sporu, ktorá namieta formálne procesné pochybenie.

40. Práve z týchto dôvodov nemožno pri posudzovaní tvrdeného porušenia princípu kontradiktórnosti nedoručením vyjadrenia k odvolaniu odvolateľovi či vyjadrenia k dovolaniu dovolateľovi nezohľadniť jeho obsah a význam pre konanie. Ak totiž nedoručenie takéhoto vyjadrenia nemôže mať žiaden vplyv na výsledok konania, nemôže predstavovať ani porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Je preto na uvážení súdu, či bude vyjadrenie z hľadiska jeho obsahu považovať za podstatné a doručí ho druhej procesnej strane, alebo nie. Opačný prístup predstavuje prílišný formalizmus, ktorý v materiálnom právnom štáte nemá miesto.

41. Obdobne aj najvyšší súd vyslovil, že vyjadrenie účastníka konania k odvolaniu druhého účastníka konania by malo byť predložené odvolateľovi vtedy, pokiaľ vyjadrenie k odvolaniu má zásadný vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu. Iný pohľad na realizáciu práva účastníka oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály (opakujúci sa a nikdy nekončiaci) proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniu druhého účastníka konania, pričom možnosť poznať obsah príslušného vyjadrenia je zabezpečovaná aj právom účastníka konania na nahliadnutie do súdneho spisu. (...) takýto pohľad by mohol mať až znaky prílišného právneho formalizmu, odporujúceho materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu (pod prehnaným formalizmom sa rozumie interpretácia ustanovenia, pri ktorej striktné trvanie na formálnych stránkach práva neplní žiadnu rozumnú funkciu, ale naopak, popiera samotný zmysel právnej úpravy). (...) Pokiaľ(...) vyjadrenie k odvolaniu nemá svojím obsahom takmer žiadny vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu,(...) odňatie možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f) OSP nezakladá iba sama skutočnosť, že odvolateľovi nebolo predložené vyjadrenie druhej procesnej strany k jeho odvolaniu (uznesenie najvyššieho súdu z 13. októbra 2011, sp. zn. 3 Cdo 23/2011).

42. Pokiaľ sťažovateľ poukazuje na rozhodnutie ESLP vo veci Trančíková v. Slovenská republika (sťažnosť č. 17127/12, rozsudok z 13. 1. 2015), ani z tohto rozhodnutia nevyplýva, že za porušenie kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní treba požadovať nedoručenie vyjadrenia druhej procesnej strane za každých okolností (bod 46).

43. V okolnostiach posudzovanej veci je nesporné, že vyjadrenia žalobcu k odvolaniu a dovolaniu sťažovateľa neobsahovali žiadne nové skutkové a právne tvrdenia, ku ktorým by sa sťažovateľ už nemal možnosť vyjadriť, nepredostierali žiadne nové skutkové alebo právne argumenty, a tým neotvárali priestor pre ďalšiu diskusiu. Pokiaľ ide o vyjadrenie žalobcu k odvolaniu sťažovateľa, tu je významné i to, že samotné sťažovateľovo odvolanie neobsahovalo iné argumenty než tie, ktoré predniesol sťažovateľ už v priebehu konania pred okresným súdom, ako aj to, že sťažovateľ ani v následne podanom dovolaní neargumentuje nedoručením vyjadrenia žalobcu k odvolaniu, hoci údaj o tom, že bolo žalobcom podané, vyplýva z odôvodnenia rozsudku krajského súdu (s. 3 – 4). Pokiaľ ide o vyjadrenie žalobcu k dovolaniu sťažovateľa, tu splnenie podmienok prípustnosti dovolania nebolo predmetom vyjadrenia žalobcu vôbec (žalobca uvádzal dôvody pre zamietnutie dovolania).

44. Za podstatné považuje ústavný súd v kontexte veci sťažovateľa i to, že sťažovateľ ani vo svojej sťažnosti doručenej ústavnému súdu nepredkladá ústavnému súdu presvedčivé argumenty, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že v prípade doručenia vyjadrenia žalobcu k jeho odvolaniu, resp. dovolaniu a sťažovateľovho vyjadrenia k nim, by došlo v konečnom dôsledku k odlišnému skutkovému alebo právnomu posúdeniu veci v jej merite. Sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu založil výlučne na zdôraznení formálnych pochybení všeobecných súdov, avšak bez toho, aby predniesol argumentáciu spôsobilú vyvrátiť vecnú správnosť potvrdzujúceho rozhodnutia krajského súdu.

45. Pretože ústavný súd nepovažoval právny názor najvyššieho súdu, ktorým odôvodnil odmietnutie dovolania sťažovateľa, za arbitrárny, svojvoľný a jeho rozhodnutie za také, ktoré by bolo založené na takom výklade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý by popieral ich účel a zmysel, a nezistil ani porušenie ústavnoprocených zásad v postupe najvyššieho súdu v intenzite predstavujúcej porušenie ústavnoprocených práv, nezistil ani príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením práv sťažovateľa a postupom najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa. Z tohto dôvodu sťažnosť sťažovateľa v jej časti smerujúcej proti uzneseniu najvyššieho súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

46. Ústavný súd pre úplnosť vo vzťahu k sťažovateľom tvrdenému porušeniu základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014 uvádza, že sťažovateľ svoje tvrdenie o porušení jeho základného práva na vlastníctvo vo svojej sťažnosti napriek tomu, že bol zastúpený kvalifikovaným zástupcom, bližšie podrobnejšie neodôvodnil. Ako už ale bolo uvedené vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľa o porušení čl. 46 ústavy (a čl. 6 dohovoru), ústavný súd je toho názoru, že všeobecné súdy ústavne konformne aplikovali na vec sťažovateľa príslušné ustanovenia právnych predpisov, keď dospeli k záveru o existencii povinnosti sťažovateľa zaplatiť žalobcovi odmenu advokáta, v dôsledku čoho je vylúčené, aby rozhodnutím krajského súdu došlo k porušeniu jeho práva garantovaného v čl. 20 ústavy (čl. 1 dodatkového protokolu). Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

47. Sťažovateľ ďalej osobitne namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 11 C 64/2007.

48. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu sťažovateľom označeného orgánu verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočností, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný právny prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv nepokračovalo (IV. ÚS 300/07).

49. Ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, k zbytočným prietahom v konaní na označenom súde nedochádzalo, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

50. Sťažnosť doručil sťažovateľ ústavnému súdu 28. novembra 2016 a rozsudok okresného súdu č. k. 11 C 64/2007-235 z 10. júla 2012 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 401/2013-327, 9 Co 615/2013 z 30. januára 2014 nadobudol právoplatnosť 12. mája 2014.

51. Keďže sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 11 C 64/2007, bola ústavnému súdu doručená v čase, keď vo veci bolo konanie právoplatne skončené, z uvedeného vyplýva, že k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa postupom okresného súdu v označenom konaní v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nemohlo dochádzať. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením práv sťažovateľa a postupom okresného súdu, sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

52. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2017